

BBP-001-001633

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

July - 2021

Sanskrit : Paper - 21

(Sanskrit Bhasha And Sahitya)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001633

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

- (૧) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના છે.
(1) Write answer of all question main answersheet.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.
(2) All questions carry equal marks.

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક નિબંધ સંસ્કૃતમાં લખો : ૧૪
1 Write any one essay in sanskrit language : 14
(૧) યજ્ઞ નાર્યસ્તુ પૂજયન્તે રમન્તે તત્ર દેવતા ।
(૨) કાલિદાસઃ
(૩) રાષ્ટ્રભાષા સંસ્કૃતમ્ ।
(૪) મમ પ્રિય પુસ્તકમ્ ।
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સંસ્કૃત ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો : ૧૪
2 Translate any one of the following passages in to Gujarati. 14
(૧) અથ પ્રભાતે ક્ષેત્રપતિર્લગુહસ્તસ્તં પ્રદેશમાગચ્છન્ કાકેનાવલોકિતઃ તમાલોક્ય કાકેનોક્તમ્-સખે મૃગ ! ત્વમાત્માનં મૃતવત્સંદર્શ્ય વાતેનોદરં પૂરયિત્વા પાદાન્ સ્તબ્ધી કૃત્ય તિષ્ઠ । યદાહં શબ્દં કરોમિ, તદા ત્વમુત્થાય સત્વરં પલાયિષ્યસે ! મૃગસ્તથૈવ કાકવચનેન સ્થિતઃ । તતઃ ક્ષેત્રપતિના હર્ષોત્ફુલ્લ લોચનેન તથા વિધો મૃગ આલોકિતઃ । ‘આ ! સ્વયં મૃતોઽસિ’ ઇત્યુક્ત્વા મૃગં બન્ધનાન્મોચયિત્વા પાશાન્ ગૃહીતું સયત્નો બભૂવ । તતઃ કાક શબ્દ શ્રુત્વા મૃગઃ સત્વરમુત્થાય વલાયિતઃ તમુદિશ્ય તેન ક્ષેત્રપતિના ક્ષિપ્તેન લગુડેન શ્રુગાલો હતઃ ।

- (૨) પુરા જરાસન્ધનામા બલી રાજા બભૂવઃ । તેન દૃષ્ટેન રાજાનેકે ક્ષત્રિયા આજૌ જિત્વાઽઽત્મનઃ પ્રાસાદે બન્દીકૃતાઃ । પ્રતિમાસમેતેષ્વેકૈકં નિહત્ય સ તે ભૈરવદેવાય બલિં દદૌ । ઈદૃશં દુષ્ટં શજાનં જિઘાંસુભગવાન વાસુદેવો ભીમાર્જુનાભ્યાં સહ વિપ્રવેશં ધારયિત્વા જરાસન્ધસ્ય પ્રાસાદં પ્રવિવેશ । જરાસન્ધસ્તાન્ બ્રાહ્મણાન્ મત્વા પૂજયિત્વા યાગમન કારણં પપ્રચ્છા શ્રીકૃષ્ણા વિહસ્ય પ્રાહ – ‘વયં ત્વયા સહ દ્વન્દ્વાયુદ્ધં કર્તુમાગતાઃ । – અસ્માસ્વેકં અન્દ્વયુદ્ધાય વરયસ્વ ।’ સ ભીમં વત્રે । દ્વન્દ્વયુદ્ધં પઞ્ચવિંશતિતિં દિનાનિ યાવદ્ બભૂવ । અન્તતે । ભીમેન જરાસન્ધસ્ય શરીરં દ્વિધા વિભજ્ય સ વ્યાપાદિતઃ ।

૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક ગુજરાતી ગદ્યખંડનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૧૪

૩ Translate any one of the following passages in to Sanskrit : 14

- (૧) વાંચનની ટેવ ધરાવનાર માણસ ઘણો સુખી હોય છે. તેનું મન જ્ઞાન, ઉમદા વિચારો અને ઉચ્ચ આદર્શોથી ભરેલું હોય છે. જે માણસ કશું વાંચતો નથી તે ગરીબ છે અને તેની જિંદગી ખાલીપણાથી ભરેલ હોય છે. આપણે કેટલાંક પુસ્તકો માત્ર આનંદ અને મનોરંજન મેળવવા ખાતર વાંચતા હોઈએ છીએ. જ્યારે આપણે થાકેલાં હોઈએ ત્યારે આ પ્રકારના પુસ્તકો આપણને તંદુરસ્ત મનોરંજન પૂરું પાડે છે. પરંતુ આપણે માત્ર કાલ્પનિક કથાઓ જ ન વાંચવી જોઈએ. ઇતિહાસ, ધર્મ, યાત્રા, વિજ્ઞાન અને કાવ્ય સંબંધી પુસ્તકો માટેની રૂચિ આપણે કેળવવી જ રહી. આ પ્રકારના પુસ્તકો આનંદ સાથે શિક્ષણ આપે છે. પુસ્તકો સૌથી વફાદાર મિત્રો છે.

- (1) A man who has acquired the habit of reading is very happy. His mind is filled with knowledge, noble thoughts and high ideals. A man who doesn't read is poor and his life is empty. We read some books for mere pleasure and entertainment. When we are tired, such books give us healthy recreation. But we should not read books of fiction only. We must develop taste for books on history, religion, travel, science and poetry. Such books give pleasure and education. Books are the most faithful friends.

- (૨) આપણા દેશમાં ભિક્ષુકોની સમસ્યા વધુ ને વધુ ઘેરી બનતી જાય છે. ભૂતકાળમાં બ્રાહ્મણો અને બૌદ્ધ ભિક્ષુઓ સખાવત પર જીવતા. અપંગો, અતિથિઓ અને માંદા માણસોને આપણી દયા અને મદદની જરૂર હોય છે. ગમે તે મંદિર કે મસ્જિદમાં જાઓ, ભિક્ષુકોની વસ્તી હશે. પછી તેઓ એવા આશીર્વાચનનો વરસાદ વરસાવશે કે પથ્થર દિલ પણ પીગળી જાય. તેઓ ભીખ માંગવાની કળામાં પારંગત હોય છે. જો એક યુક્તિ કામ ન આવે તો તેઓ બીજી યુક્તિ અજમાવશે. કેટલાંક વ્યવસાયિકો છે જેઓ અપંગ અને અસહાયોને બહુ નજીવા દરે કામ આપે છે. તંદુરસ્ત શરીર ધરાવનારા સાધુઓ, ધાર્મિક વૃત્તિ ધરાવતી સ્ત્રીઓની સખાવતથી જાડા થતા જાય છે. દિલ્હીમાં ભીખ માગવા પર પ્રતિબંધ છે.

(2) The beggar problem in our country is growing more and more acute. In old days, Brahmins and buddhist Bhikshus live on charity. the crippled the maimed and the sick do deserve our pity and help. Go to any temple or mosque, an army of beggars will greet you. There are colonies of beggars around. Then they shower such blessings that even a heart of stone melts. They are expert in the art of begging. If one trick does not pay, they try another. There are professionals - who employ the crippled and maimed at staruing wages. Able bodies sadhu feed but at the charity of the religious mindes women. Begging is banned in Delhi.

४	भयूरे सूर्यशतकमां करेल सूर्यनुं वर्णन तमारा शब्दोमां वर्णवो :	१४
4	Describe in your words the description of sun by मयूर in सूर्यशतकम्.	14
अथवा / OR		
४	भयूर भट्टनी काव्यशैली पर विस्तृत नोंध लखो.	१४
4	Write detail note on poetic style of मयूर भट्ट.	14
५	नीचेनामांथी कोष्ठपश्च बे पर टूंकनोंध लखो :	१४
5	Write short notes on any Two of the following :	14
	(१) सूर्यरथः ।	
	(२) मयूर भट्टस्य जीवनम् ।	
	(३) सूर्यकिरणाः ।	
	(४) मयूर प्रणीत काव्य कृतयः ।	